

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:972

av Catharina Elmsäter-Svärd (M)

Fler vägar till jobb och tillväxt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bostäder, infrastruktur och kollektivtrafik bör planeras gemensamt för att främja jobb och tillväxt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att nya stambanor för höghastighetståg bör byggas mellan Stockholm och Malmö och mellan Stockholm och Göteborg.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att statens nationella basutbud fortsatt ska vara tio flygplatser, där Bromma är en av dessa.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Förbifart Stockholm påskyndas för färdigställande.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en östlig förbindelse i Stockholm bör projekteras och färdigställas.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om flygskatt.

Möten människor emellan påverkar våra liv

När människor reser och besöker nya platser byts erfarenheter, kunskaper och många gånger även tjänster och varor. Över tid har detta förfinats och resandet har blivit en viktig förutsättning för jobb, studier och företagande. Vi tar oss nu allt längre sträckor, på snabbare tid, till lägre kostnad, på ett säkrare sätt och med ökat fokus på att göra det hållbart framöver. Resandet påverkar även hur vi bor, våra familjeliv liksom andra val i livet.

Infrastrukturen som ett verktyg – för fler vägar till jobb

Sverige är ett avlångt land, där avstånd emellanåt känns längre i tid än i faktiska kilometer. Detta påverkar vårt vardagsliv och förutsättningar för jobb och studier. Men också möjligheterna för att bo och leva. Därför blir infrastruktur ett viktigt verktyg för att krympa avstånd och öka möjligheterna för ett fungerande liv. Det måste finnas rimliga restider för att vardagen ska fungera och livet gå ihop. Staten har därför satt kriterier för tillgänglighet. Där det kommersiella inte bär sig, upphandlar staten transportlösningar. Alla sätt att förflytta sig är viktiga vart och ett, men ännu hellre bör de ses i ett sammanhang – hela resan.

Detsamma gäller för våra företags förutsättningar att verka och växa i Sverige. Ett export- och importberoende land behöver känna trygghet i fungerande, pålitliga och säkra transporter. Därför måste förutsägbarheten vara stor när det gäller dess kostnad, tid och funktion. Det förutsätter att de är ekonomiskt effektiva och miljömässigt smarta. Alla trafikslagen behövs och måste fungera bra var för sig, men ännu hellre ihop – hela transporten.

Tänk gränsöverskridande

Tiden då vi konsumerade, producerade och levde inom samma kommun är sedan länge förbi. Många passerar idag en eller flera kommungränser, länsgränser eller till och med en landsgräns på sin resa till jobb eller annat. Gods och varor har sällan korta avstånd utan strömmar i långa korridorer genom landet och in och ut ur landet. Därför måste även infrastruktur planeras gränsöverskridande.

De olika trafikslagen och sättet att resa och transportera varierar efter syfte och behov. Men många gånger kombineras flera olika. Hela resan, eller transporten, måste hänga ihop. När det fungerar inom en kommun eller region är det bra, men ännu viktigare är att det fungerar mellan kommuner eller regioner. På så sätt håller Sverige ihop.

När bostäder byggs är det viktigt att redan från början tänka – bostad, infrastruktur och resa. Oavsett om det gäller att gå, cykla, ta bilen eller bussen från dörren eller i det större perspektivet se vart går vägen, hur sker omstigning på resecentret, att det finns infartsparkering osv.

Det blir lika relevant att se hur transporter och distribution i städer, tätorter eller på landsbygd ska fungera. Behovet att få in varor i stadens affärer, en ökande e-handel som

medför fler försändelser till enskilda eller få fram mjölken från bondgården, via mejeriet för att sen ställas i hyllan hos lanthandlaren. Det måste fungera och kostnaden vara effektivt samtidigt som det sker hållbart.

Staten har ett ansvar för att tillgängligheten är rimlig, både för enskilda och företag. När det sker i samförstånd och emellanåt i rent samarbete kan andra positiva synergier uppstå. Därför finns också kriterier för tillgängligheten inom landet. Tiden blir den faktor som styr. På så sätt kan behoven vara likvärdiga inom landet men lösningarna, sättet att resa, vara olika. Där den ene tar cykeln behöver en annan ta flyget.

Stockholmsregionen och andra större städer

Allt fler vill bo och leva i våra storstäder. Puls, variationen och utbudet är lockande för fler. Här finner många sina möjligheter att få sina drömmar uppfyllda. Men med bostadsbrist är det färre som ges chansen. Detta påverkar den enskilde men det har kommit att bli ett allt större problem för företag som behöver rekrytera, få rätt kompetens eller att växa eller rent av vara kvar i en allt mer hårdnande konkurrens. Många pendlar på olika sätt, under lång tid varje dag till eller från bostad och jobb. En del väljer att istället söka sitt boende och jobb någon annan stans. Därför är det viktigt att fler bostäder byggs samtidigt som infrastruktur som idag finns vårdas och att ny byggs ut, om eller till. Både inom storstaden, särskilt för att gå, cykla eller åka kollektivt och att infrastrukturkapacitet till och från staden säkerställs. Oavsett trafikslag. Snarare att få fler i kombination att flöda.

Statlig förhandlingsperson bör få fortsätta att driva arbetet framåt

Den s.k. Stockholmsförhandlingen, med en förhandling mellan staten och berörda kommuner och landsting, har varit framgångsrik. Den resulterade i en överenskommelse mellan staten, flera Stockholmskommuner och Stockholms läns landsting om en fullt finansierad utbyggnad av tunnelbana till Nacka och Barkarby samt Arenastaden, nio nya tunnelbanestationer och 78 000 nya bostäder. Genom att ställa tydliga krav på kommunerna om medfinansiering och ökat bostadsbyggande i utbyte mot efterfrågade infrastrukturinvesteringar kan investeringarna i både bostäder och infrastruktur öka. Särskilt viktigt blir detta för att även öka antalet studentbostäder i Stockholm. Den tidigare alliansregeringen avsåg att använda sig av modellen i de tre storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Skåne. En förhandlingsperson tillsattes för att skapa förutsättningar för fler bostäder och järnvägs- och vägsatsningar i storstadsregionerna och andra berörda regioner genom överenskommelser mellan staten, kommuner och

regioner. Uppgiften var att förhandla med berörda kommuner och andra aktörer om vilka infrastrukturprojekt som är mest angelägna att bygga, hur finansieringen av projekten ska se ut och hur många bostäder kommunerna kan bygga till följd av investeringarna. Också vad gäller utbyggnaden av stambanorna skulle förhandling ske med kommuner och andra berörda aktörer om finansiering av stationer och anslutande åtgärder. Det är oerhört viktigt att arbetet med de nya stambanorna som ska knyta ihop Stockholm med Malmö och Göteborg, via Jönköping, fortsätter med samma höga ambition.

Jobb, tillväxt och nya bostäder

Syftet med att på detta vis ta ett samlat grepp på infrastruktur och bostadsbyggande är att skapa bättre förutsättningar för Sveriges utveckling genom ökad tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning. När regioner förtätas och förstoras möjliggörs specialisering och ökad interaktion mellan företag och människor. Det bidrar till högre produktivitet, fler kan få jobb när matchningarna på arbetsmarknaden förbättras av att det blir enklare att pendla till jobben och när restiden förkortas. Förutsättningarna att bygga, bo och investera ökar och det gynnar utvecklingskraften i hela Sverige.

Arlanda och Bromma ökar Sveriges tillgänglighet

För såväl svenskar som vill ut i vår omvärld privat eller i jobb som för andra som kommer till Sverige som turister eller via företag är flyget angeläget. Arlanda är ett viktigt nav för internationella trafik. Bromma är den flygplats som interregionalt spelar avgörande roll och har stor betydelse för att hela landet ska ha rimliga restider till viktiga funktioner. Regeringen beslutade 2009 om att Staten ska ha 10 statliga flygplatser i ett nationellt basutbud. Därmed åtog sig staten att ta ett långsiktigt ansvar och trygga driften av dessa flygplatser. Det är rimligt att det åtagandet fortsätter. Staten bör fortsatt ta det nationella ansvaret. En nedläggning av Bromma flygplats bör därför inte ske.

Låt E4 gå förbi Stockholm stad, inte igenom

Många transporter av varor, och människor på väg till jobbet, köar på Essingeleden. Leden har sedan länge vuxit ur sin kapacitet och sårbarheten är stor när något inträffar på den eller i dess närhet. Planerna på en Förbifart har pågått länge. Men med Alliansregeringen kom en överenskommelse på plats att den ska byggas och hur den ska finansieras. De trängselskatter som bilister betalar ska finansiera Förbifarten. Den nya leden knyter samman Stockholmsregionens södra och norra delar. Den påverkar hela

Mälardalen, ner mot Östergötland och upp mot Uppsala. Även företag planerar efter infrastruktur och tillgänglighet. Många nya arbetsplatser väntas tillkomma, förutom de som redan är på gång i exempelvis Kungens Kurva eller i Häggvik. Att fördröja byggandet som nu kommit igång kostar inte bara pengar. Det handlar om jobb, tillväxt och konkurrenskraft. Därför bör arbetet med att färdigställa Förbifart Stockholm påskyndas, inte avslutas eller försenas.

Stockholm behöver sin kringled

Både en inre och en yttre ringled skulle ge förutsättningar för bättre flöde i trafiken liksom mer möjlighet att gå eller cykla i staden och att åka kollektivt. Alldeles för mycket trafik går idag genom staden. Inte minst på Skeppsbron kommer trafik in från Nacka/Värmdö för att ta sig vidare. I november 2014 öppnar delar av den nya Norra länken. Den kommer att leda bort trafik genom inre city från Lidingö i tunnel istället. Med Norra länkens förlängning till Essingeleden, vidare mot den tidigare byggda Södra länken, behövs bara en östlig länk för en hel inre ringled. Därför bör det arbete som den tidigare alliansregeringen påbörjade fortsätta för att projektera för en östlig förbindelse. Norrortsleden, som knyter samman delarna i nordöstra Stockholmsregionen, var mycket uppskattad när den öppnade. Den behöver nu kopplas samman med Förbifart Stockholm. På så sätt möts E18 och E4 i det viktiga stråket vid Hjulsta, vidare mot Kungens Kurva. Där ska Södertörnsleden knyta samman den södra regionen. En växande region, beroende av infrastrukturen för företag och en växande befolkning.

Flygskatt

Flyget, liksom alla transportslag, har en utmaning att bli än mer miljömässigt hållbart. Detta är ett arbete som måste ske internationellt och gemensamt. Att införa nationella skatter minskar bara svensk konkurrenskraft och tillväxt. Då Sverige 2006 stod i läge att införa egna nationella skatter svarade flygbolag med att minska antalet flygningar, eller helt ta bort svenska flygplatser som destination. Det skulle ha blivit förödande inte minst för besöksnäringen i Sverige, men även minskat svenskars resande. Alliansregeringen införde aldrig skatten, och 2007 återkom bolag till flygplatserna igen. Sverige ska inte införa denna typ av skatt eftersom den är dålig för svensk ekonomi och innebär en konkurrensnackdel för svensk besöksnäring och svenska företag.

Catharina Elmsäter-Svärd (M)